

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αρ. Φακ.: 22.20.001, Α/Π 152/2018

Γενική Διευθύντρια
Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού,

Απόφαση

Δυνάμει του άρθρου 58(2)(β) και (στ) του Γενικού Κανονισμού Προστασίας
Δεδομένων (ΓΚΠΔ) (ΕΕ) 2016/679 (εφεξής «ΓΚΠΔ»)

Ηλεκτρονικό Μήνυμα προς εκπαιδευτικούς για «Ενημέρωση για τις
αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου της 4ης Σεπτεμβρίου 2018 για την
Παιδεία»

Σύστημα Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού / ΣΕΠ

Α.1. Ιστορικό – Γεγονότα: Σε συνέχεια της ταυτάριθμης επιστολής μου ημερ. 5 Σεπτεμβρίου 2018 καθώς επίσης και της επιστολής σας ημερ. 19 Σεπτεμβρίου 2018 και ύστερα από την παραλαβή δέκα παραπόνων από εκπαιδευτικούς της Δημόσιας Εκπαίδευσης (εφεξής οι «παραπονούμενοι») εναντίον του ΥΠΠ (εφεξής «ο καθ'ού τα παράπονα» υπό την ιδιότητά του ως υπεύθυνος επεξεργασίας του ΣΕΠ) με αφορμή τη χρησιμοποίηση από τον Υπουργό των στοιχείων επικοινωνίας ήτοι στοιχείων του προσωπικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των εκπαιδευτικών της Δημόσιας Εκπαίδευσης, τα οποία ήταν καταχωρισμένα στο Σύστημα Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού (ΣΕΠ), σκοπός της λειτουργίας του οποίου είναι η ηλεκτρονική διεκπεραίωση διαφόρων διοικητικών διαδικασιών στη Δημόσια Εκπαίδευση, για την αποστολή του κατωτέρω **ηλεκτρονικού μηνύματος:**

«Αγαπητές/οί Εκπαιδευτικοί,

Θέμα: Ενημέρωση για τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου της 4ης Σεπτεμβρίου 2018 για την Παιδεία

Στο πλαίσιο της προσπάθειας άρσης της κρίσης που εκδηλώθηκε στον χώρο της εκπαίδευσης, με εποικοδομητικές ενέργειες και όχι με περαιτέρω όξυνση του κλίματος, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θέλοντας εκ νέου να αποστείλει μήνυμα καλής θέλησης και να τείνει χείρα συνεργασίας στις Εκπαιδευτικές Οργανώσεις και

στο σύνολο των εκπαιδευτικών, συγκάλεσε σήμερα, 4 Σεπτεμβρίου 2018, εκτάκτως Υπουργικό Συμβούλιο. Κατά τη συνεδρία λήφθηκαν συγκεκριμένες αποφάσεις, οι οποίες επισυνάπτονται για εύκολη αναφορά.

Οι συγκεκριμένες αποφάσεις διαφοροποιούν ουσιαστικά την προηγούμενη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2018, λαμβάνοντας υπόψη ευαισθησίες που διατυπώθηκαν και αιτήματα που υποβλήθηκαν. Είναι αποτέλεσμα του εντατικού διαλόγου που έγινε το τελευταίο διάστημα μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και των Εκπαιδευτικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, στις 27 Ιουλίου 2018 και στις 23 Αυγούστου 2018, υιοθετώντας τις προτάσεις που συνδιαμορφώθηκαν στη συνάντηση της 23ης Αυγούστου 2018 και όπως αυτές περαιτέρω βελτιώθηκαν με την πρόταση που έκανε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στις 30 Αυγούστου 2018.

Αναγνωρίζοντας το πολυσχιδές έργο, μόχθο και προσφορά σας στον τομέα της εκπαίδευσης και το ανιδιοτελές ενδιαφέρον που επιδεικνύετε για την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού μας συστήματος, ως επίσης, την αγωνία και την έγνοια σας για την ομαλή έναρξη της σχολικής χρονιάς 2018-19, **δηλώνω εκ νέου την ετοιμότητα όπως, από κοινού και σε κλίμα συναίνεσης, συνεργαστούμε για τον ποιοτικό εκσυγχρονισμό του Δημόσιου Σχολείου.**

Ευελπιστώ ότι οι σημερινές αποφάσεις θα ιδωθούν με ανάλογο πνεύμα καλής θέλησης και θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για δημιουργικό διάλογο, που όχι μόνο θα προωθήσει περαιτέρω την Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση, αλλά θα επιτρέψει να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά και σωρεία άλλων θεμάτων που άπτονται της λειτουργίας του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Με τον τρόπο αυτό, η Πολιτεία θα μπορέσει να ανταποκριθεί και στην επιθυμία δεκάδων χιλιάδων γονέων και μαθητών/μαθητριών να τυγχάνουν ποιοτικής εκπαίδευσης και να επιτυγχάνουν μαθησιακά αποτελέσματα, που θα τους επιτρέπουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής.

Δρ Κώστας Χαμπιαούρης
Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού».

A2. Ισχυρισμοί παραπονούμενων:

(α) Η διεύθυνση του ηλεκτρονικού τους ταχυδρομείου καταχωρίστηκε στο ΣΕΠ στο πλαίσιο της εγγραφής και ενεργοποίησης του λογαριασμού τους στο εν λόγω σύστημα.

(β) Ουδέποτε προηγουμένως είχαν λάβει ηλεκτρονικό μήνυμα από τον καθ'ού αναφορικά με οποιοδήποτε θέμα (διοικητική διαδικασία ή άλλο).

(γ) Η αποστολή του μηνύματος έγινε χωρίς προηγουμένως να ληφθεί η συγκατάθεσή τους.

(δ) Το περιεχόμενο του μηνύματος παρέπεμπε σε δράση πολιτικής επικοινωνίας η οποία σκοπούσε να επηρεάσει και /ή διαμορφώσει άποψη κατά την επικείμενη ψηφοφορία της επομένης ήτοι της 5^{ης} Σεπτεμβρίου 2018.

A.3. Σχόλια αναφορικά με την αποστολή του ανωτέρω μηνύματος /του περιεχομένου του και επιβεβαίωση ισχυρισμών:

Το ηλεκτρονικό μήνυμα –

(α) αποστάληκε σε όλους τους εκπαιδευτικούς της Δημόσιας Εκπαίδευσης συμπεριλαμβανομένων των παραπνουμένων, (σχετική επιβεβαίωση από τον καθ'ού με το ηλεκτρονικό μήνυμα προς το Γραφείο μου ημερ. 5/9/2018),

(β) αποστάληκε και εκτός εργάσιμων ωρών και /ή ωραρίου λειτουργίας των δημοσίων αρχών και εν πάση περιπτώσει εκτός του προβλεπόμενου νομίμου ωραρίου διεκπεραίωσης των διοικητικών διαδικασιών και /ή εργασιών του καθ'ού, (ουδέποτε τέθηκε υπό αμφισβήτηση),

(γ) αποστάληκε σε χρονικό σημείο που η επικοινωνία με το Υπουργείο για σκοπούς διευκρινίσεων και /ή υποβολής παραπόνων ήταν αδύνατη. (Σχόλιο),

(δ) αποστάληκε κάποιες ώρες πριν από το δημοψήφισμα στο οποίο άπαντες οι εκπαιδευτικοί της Δημόσιας Εκπαίδευσης είχαν κληθεί να τοποθετηθούν με τη ψήφο τους αρνητική ή θετική και να εξουσιοδοτήσουν κατά τον τρόπο αυτό τις ηγεσίες των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων στις οποίες είναι μέλη για τη λήψη απεργιακών μέτρων. (ουδέποτε τέθηκε υπό αμφισβήτηση),

(ε) φέρει την υπογραφή του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού ήτοι του **πολιτικού προϊστάμενου** του καθ'ού και όχι της Γενικής Διευθύντριας, η οποία σύμφωνα με το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης της καθίσταται υπεύθυνη μεταξύ άλλων για την άρτια και αποτελεσματική οργάνωση, διεύθυνση και εποπτεία των δραστηριοτήτων του Υπουργείου στο οποίο τοποθετείται, καθώς και των Τμημάτων ή Υπηρεσιών που υπάγονται σ' αυτό, ήτοι **καθήκοντα διοικητικής φύσεως**. Σχόλιο: η υπογραφή από τον πολιτικό προϊστάμενο του καθ'ού κι όχι από τη Γενική Διευθύντρια συνηγορεί και /ή παρέχει ένδειξη σχετικά με την επιδίωξη και /ή ένταξη της εν λόγω επικοινωνίας εκτός των συνήθων διοικητικών διαδικασιών που τάχθηκε να εξυπηρετεί το ΣΕΠ,

(στ) οι διευθύνσεις του προσωπικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των εκπαιδευτικών αντλήθηκαν από το ΣΕΠ (σχετική επιβεβαίωση από τον καθ'ού με τη επιστολή του μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ημερ.5/9/2018),

(ζ) η λειτουργία του ΣΕΠ, σύμφωνα με όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία (όλη τη σχετική προηγούμενη αλληλογραφία εξ'αφορμής σχετικών καταγγελιών από τις

Συνδικαλιστικές Οργανώσεις των εκπαιδευτικών που αφορούσαν στην αμφισβήτηση της νομιμότητας της συλλογής /επεξεργασίας και καταχώρησης ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων π.χ ιατρικών βεβαιώσεων στο ηλεκτρονικό σύστημα ΣΕΠ καθώς και τη σχετική υποβληθείσα Γνωστοποίηση αλλά και την επιστολή του καθ'ού ημερ. 19/9/2018), **αφορά και /ή εξυπηρετεί το σκοπό της διεκπεραίωσης διοικητικών διαδικασιών** τύπου διαχείρισης αιτήσεων για άδεια απουσίας / άδειες ασθενείας, ή διαχείριση αίτησης μετακίνησης/τοποθέτησης που αφορούν στους εκπαιδευτικούς της Δημόσιας Εκπαίδευσης,

(η) η πληροφορία που αφορά στη διεύθυνση του προσωπικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των εκπαιδευτικών της Δημόσιας Εκπαίδευσης αποτελεί δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με την ερμηνεία που αποδίδεται στις διατάξεις του άρθρου 4(1) του ΓΚΠΔ. Η καταχώρηση της πληροφορίας αυτής στο ηλεκτρονικό σύστημα αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ενεργοποίηση του λογαριασμού και /ή της εγγραφής του χρήστη ήτοι κάθε εκπαιδευτικού στη Δημόσια Εκπαίδευση,

(θ) η περαιτέρω και /ή μεταγενέστερη επεξεργασία και /ή χρήση, από τον καθ'ού και εργοδότη των υποκειμένων των δεδομένων της πληροφορίας που αφορά στη διεύθυνση του προσωπικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των εκπαιδευτικών της Δημόσιας Εκπαίδευσης, για την **αποστολή**, σε όλους τους εκπαιδευτικούς της Δημόσιας Εκπαίδευσης συμπεριλαμβανομένων των παραπονούμενων, ηλεκτρονικού μηνύματος ως εκτίθεται ανωτέρω, εξυπηρέτησε σκοπό άλλο από εκείνο για τον οποίο έγινε η αρχική συλλογή των εν λόγω δεδομένων. Η υποχρέωση αξιολόγησης του κατά πόσο ο νέος αυτός σκοπός συνάδει και /ή είναι συμβατός με το σκοπό για τον οποίο είχαν αρχικά συλλεγεί τα δεδομένα πρέπει να γίνεται από έκαστο υπεύθυνο επεξεργασίας στη βάση των κριτηρίων που πολύ εύστοχα θέτει ο ΓΚΠΔ στο άρθρο 6(4).

Ο καθ'ού σύμφωνα με την επιστολή ημερ. 19/9/2018 δεν φαίνεται να προέβη στην εν λόγω αξιολόγηση αντ'αυτού θεώρησε τη σχετική επεξεργασία (χρήση του δεδομένων για την αποστολή του ηλεκτρονικού μηνύματος) αναγκαία για την εκπλήρωση καθήκοντος προς το δημόσιο συμφέρον ώστε να διασφαλιστεί η ενημέρωση κάθε εκπαιδευτικού σχετικά με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 4^{ης} Σεπτεμβρίου 2018.

B1. Νομοθετικό έρεισμα

(α) Σχετικές είναι οι διατάξεις του άρθρου 4(1) του ΓΚΠΔ που αφορούν στην ερμηνεία του όρου δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

4(1) «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων»): το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε

επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου,

(β) Μία από τις θεμελιώδεις αρχές της σύννομης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων αλλά και όλου του νομοθετικού οικοδομήματος της προστασίας της ιδιωτικότητας και των προσωπικών δεδομένων είναι «η αρχή του περιορισμού του σκοπού» ως εκτίθεται στις διατάξεις του άρθρου 5(1)(β) και επεξηγείται στις διατάξεις του άρθρου 6(4) του ΓΚΠΔ:

« 5(1). Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

.....
β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς· η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 («περιορισμός του σκοπού»), και

6(4). Όταν η επεξεργασία για σκοπό άλλο από αυτόν για τον οποίο έχουν συλλεγεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν βασίζεται στη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων ή στο δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους το οποίο αποτελεί αναγκαίο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία για τη διασφάλιση των σκοπών που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 1, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, προκειμένου να εξακριβωθεί κατά πόσο η επεξεργασία για άλλο σκοπό είναι συμβατή με τον σκοπό για τον οποίο συλλέγονται αρχικώς τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων:

α) τυχόν σχέση μεταξύ των σκοπών για τους οποίους έχουν συλλεχθεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και των σκοπών της επιδιωκόμενης περαιτέρω επεξεργασίας,

β) το πλαίσιο εντός του οποίου συλλέχθηκαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως όσον αφορά τη σχέση μεταξύ των υποκειμένων των δεδομένων και του υπευθύνου επεξεργασίας,

γ) τη φύση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως για τις ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 9, ή κατά πόσο δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με ποινικές καταδίκες και αδικήματα υποβάλλονται σε επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 10,

δ) τις πιθανές συνέπειες της επιδιωκόμενης περαιτέρω επεξεργασίας για τα υποκείμενα των δεδομένων,

ε) την ύπαρξη κατάλληλων εγγυήσεων, που μπορεί να περιλαμβάνουν κρυπτογράφηση ή ψευδωνυμοποίηση.».

(γ) Άμεσα συνυφασμένη με την αρχή του περιορισμού του σκοπού είναι η αρχή της («νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας»), η οποία αποτελεί

απαραίτητη προϋπόθεση νομιμοποίησης της περαιτέρω χρήσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5(1)(α):

« 5 (1). Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

(α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια»),».

(δ) Σχετικά είναι τα κάτωθι αποσπάσματα από την αιτιολογική σκέψη αρ. 50 του ΓΚΠΔ:

« ... Η νομική βάση που προβλέπεται από το δίκαιο της Ένωσης ή κράτους μέλους για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί επίσης να συνιστά τη νομική βάση για την περαιτέρω επεξεργασία. Για να εξακριβωθεί αν ο σκοπός της περαιτέρω επεξεργασίας είναι συμβατός με τον σκοπό της αρχικής συλλογής των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, εφόσον πληροί όλες τις απαιτήσεις για τη νομιμότητα της αρχικής επεξεργασίας, θα πρέπει να λάβει υπόψη, μεταξύ άλλων: τυχόν συνδέσμους μεταξύ των σκοπών αυτών και των σκοπών της επιδιωκόμενης περαιτέρω επεξεργασίας· το πλαίσιο στο οποίο έχουν συλλεγεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως τις εύλογες προσδοκίες του υποκειμένου των δεδομένων βάσει της σχέσης του με τον υπεύθυνο επεξεργασίας ως προς την περαιτέρω χρήση τους· τη φύση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· τις συνέπειες της επιδιωκόμενης περαιτέρω επεξεργασίας για τα υποκείμενα των δεδομένων· και την ύπαρξη κατάλληλων εγγυήσεων τόσο για τις αρχικές όσο και τις σκοπούμενες πράξεις περαιτέρω επεξεργασίας.....Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να διασφαλίζεται η εφαρμογή των αρχών που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό και, ιδίως, η ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων σχετικά με τους άλλους αυτούς σκοπούς και σχετικά με τα δικαιώματά του, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προβολής αντιρρήσεων.».

(ε) Σχετικό είναι το κατωτέρω απόσπασμα από τη Γνώμη WP 203 «Αναφορικά με τον περιορισμό του σκοπού», η οποία παρόλο που προϋπήρχε του ΓΚΠΔ εντούτοις η σχετική ανάλυσή που πραγματεύεται έχει αυτούσια μεταφερθεί στο ΓΚΠΔ σε ότι αφορά στην αρχή του περιορισμού του σκοπού:

«This analysis also has consequences for the future. Article 6(4) of the proposed Data Protection Regulation provides a broad exception from the requirement of compatibility, which would severely restrict its applicability and risk eroding this key principle.

In other words: any processing following collection, whether for the purposes initially specified or for any additional purposes, must be considered 'further processing' and must thus meet the requirement of compatibility.

By providing that any further processing is authorised as long as it is not incompatible (and if the requirements of lawfulness are simultaneously also fulfilled), it would appear that the legislators intended to give some flexibility with regard to further use. Such further use may fit closely with the initial purpose or be different.

A substantive compatibility assessment requires an assessment of all relevant circumstances. In particular, account should be taken of the following key factors:

- the relationship between the purposes for which the personal data have been collected and the purposes of further processing;*
- the context in which the personal data have been collected and the reasonable expectations of the data subjects as to their further use;*
- the nature of the personal data and the impact of the further processing on the data subjects;*
- the safeguards adopted by the controller to ensure fair processing and to prevent any undue impact on the data subjects.*

Processing of personal data in a way incompatible with the purposes specified at collection is against the law and therefore prohibited. The data controller cannot legitimise incompatible processing by simply relying on a new legal ground.

The nature of the assessment to be carried out by the data controller (but also by the data protection authority when assessing compliance) is decisive. In very brief terms, it can take two different forms. The compatibility test could be formal or substantive:

- A formal assessment will compare the purposes that were initially provided, usually in writing, by the data controller with any further uses to find out whether these uses were covered (explicitly or implicitly).

- A substantive assessment will go beyond formal statements to identify both the new and the original purpose, taking into account the way they are (or should be) understood, depending on the context and other factors.».

(στ) Με βάση τις διατάξεις του άρθρου 58(2)(β) και (στ) η Επίτροπος διαθέτει μεταξύ άλλων διορθωτικών εξουσιών:

«2. Κάθε αρχή ελέγχου διαθέτει όλες τις ακόλουθες διορθωτικές εξουσίες:

.....
β) να απευθύνει επιπλήξεις στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία όταν πράξεις επεξεργασίας έχουν παραβεί διατάξεις του παρόντος κανονισμού,

.....
στ) να επιβάλλει προσωρινό ή οριστικό περιορισμό, περιλαμβανομένης της απαγόρευσης της επεξεργασίας,».

(ζ) Σχετική είναι η αιτιολογική σκέψη (148) του ΓΚΠΔ

«Προκειμένου να ενισχυθεί η επιβολή των κανόνων του παρόντος κανονισμού, κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών προστίμων, θα πρέπει να επιβάλλονται για κάθε παράβαση του παρόντος κανονισμού, επιπρόσθετα ή αντί των κατάλληλων μέτρων που επιβάλλονται από την εποπτική αρχή σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Σε περίπτωση παράβασης ελάσσονος σημασίας ή αν το πρόστιμο που ενδέχεται να επιβληθεί θα αποτελούσε δυσανάλογη επιβάρυνση σε φυσικό πρόσωπο, θα μπορούσε να επιβληθεί επίπληξη αντί προστίμου. Θα πρέπει ωστόσο να λαμβάνονται δεόντως υπόψη η φύση, η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης, ο εσκεμμένος χαρακτήρας της παράβασης, οι δράσεις που αναλήφθηκαν για τον μετριασμό της ζημίας, ο βαθμός της ευθύνης ή τυχόν άλλες σχετικές προηγούμενες παραβάσεις, ο τρόπος με τον οποίο η εποπτική αρχή πληροφορήθηκε την παράβαση, η συμμόρφωση με τα μέτρα κατά του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, η τήρηση κώδικα δεοντολογίας και κάθε άλλο επιβαρυντικό ή ελαφρυντικό στοιχείο. Η επιβολή κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών προστίμων, θα πρέπει να υπόκειται σε κατάλληλες δικονομικές εγγυήσεις σύμφωνα με τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου και του Χάρτη, συμπεριλαμβανομένης της πραγματικής δικαστικής προστασίας και της ορθής διαδικασίας.»

(η) Εξίσου σχετικό είναι το κατωτέρω απόσπασμα από τις Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή και τον καθορισμό διοικητικών προστίμων για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679 WP 253:

«Η αιτιολογική σκέψη 148 δεν περιέχει υποχρέωση των εποπτικών αρχών να αντικαθιστούν πάντα το πρόστιμο με επίπληξη σε περίπτωση παράβασης ελάσσονος σημασίας («θα μπορούσε να επιβληθεί επίπληξη αντί προστίμου»), αλλά προβλέπει τη δυνατότητα αντικατάστασης, ύστερα από συγκεκριμένη αξιολόγηση όλων των περιστατικών της υπόθεσης.

Η αιτιολογική σκέψη 148 εισάγει την έννοια των «παραβάσεων ελάσσονος σημασίας». Τέτοιες παραβάσεις ενδέχεται να συνιστούν παράβαση μίας ή περισσότερων από τις διατάξεις του κανονισμού που απαριθμούνται στο άρθρο 83 παράγραφος 4 ή 5. Η αξιολόγηση των κριτηρίων στο άρθρο 83 παράγραφος 2 μπορεί ωστόσο να οδηγήσει την εποπτική αρχή στο συμπέρασμα ότι στις συγκεκριμένες περιστάσεις, η παράβαση π.χ. δεν συνιστά σημαντικό κίνδυνο για τα δικαιώματα των οικείων υποκειμένων των δεδομένων και δεν επηρεάζει την ουσία της εν λόγω υποχρέωσης. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το πρόστιμο μπορεί να αντικατασταθεί με επίπληξη (ωστόσο όχι πάντα).»

(θ) Οι διατάξεις του άρθρου 83(2) του ΓΚΠΔ είναι επίσης σχετικές και καθορίζουν τον τρόπο αξιολόγησης της επιλογής της ενδεδειγμένης διοικητικής κύρωσης από την Εποπτική Αρχή:

«83(2). Τα διοικητικά πρόστιμα, ανάλογα με τις περιστάσεις κάθε μεμονωμένης περίπτωσης, επιβάλλονται επιπρόσθετα ή αντί των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως η) και στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο ι). Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με την επιβολή διοικητικού προστίμου, καθώς και σχετικά με το ύψος του διοικητικού προστίμου για κάθε μεμονωμένη περίπτωση, λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα ακόλουθα:

- α) η φύση, η βαρύτητα και η διάρκεια της παράβασης, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την έκταση ή το σκοπό της σχετικής επεξεργασίας, καθώς και τον αριθμό των υποκειμένων των δεδομένων που έθιξε η παράβαση και το βαθμό ζημίας που υπέστησαν,
- β) ο δόλος ή η αμέλεια που προκάλεσε την παράβαση,
- γ) οποιεσδήποτε ενέργειες στις οποίες προέβη ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία για να μετριάσει τη ζημία που υπέστησαν τα υποκείμενα των δεδομένων,
- δ) ο βαθμός ευθύνης του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, λαμβάνοντας υπόψη τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που εφαρμόζουν δυνάμει των άρθρων 25 και 32,
- ε) τυχόν σχετικές προηγούμενες παραβάσεις του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία,
- στ) ο βαθμός συνεργασίας με την αρχή ελέγχου για την επανόρθωση της παράβασης και τον περιορισμό των πιθανών δυσμενών επιπτώσεών της,
- ζ) οι κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επηρεάζει η παράβαση,
- η) ο τρόπος με τον οποίο η εποπτική αρχή πληροφορήθηκε την παράβαση, ειδικότερα εάν και κατά πόσο ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία κοινοποίησε την παράβαση,
- θ) σε περίπτωση που διατάχθηκε προηγουμένως η λήψη των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 κατά του εμπλεκόμενου υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία σχετικά με το ίδιο αντικείμενο, η συμμόρφωση με τα εν λόγω μέτρα,
- ι) η τήρηση εγκεκριμένων κωδίκων δεοντολογίας σύμφωνα με το άρθρο 40 ή εγκεκριμένων μηχανισμών πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 42 και
- ια) κάθε άλλο επιβαρυντικό ή ελαφρυντικό στοιχείο που προκύπτει από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης, όπως τα οικονομικά οφέλη που αποκομίστηκαν ή ζημιών που αποφεύχθηκαν, άμεσα ή έμμεσα, από την παράβαση.».

B.2. Σκεπτικό και Κατάληξη Επιτρόπου:

Αφού ανέλυσα όλα τα πιο πάνω στοιχεία συμπεριλαμβανομένων όλων των στοιχείων του Φακέλου της υπόθεσης στη βάση των γεγονότων και των παραπόνων των υποκειμένων των δεδομένων, όπως έχουν υποβληθεί ενώπιόν μου και τηρουμένης της σχετικής νομοθεσίας συμπεριλαμβανομένων των σχετικών νομικών εγγράφων για την καλύτερη και συνεκτικότερη ερμηνεία των διατάξεων του ΓΚΠΔ και ύστερα από την κατωτέρω νομική ανάλυση έχω καταλήξει ότι:

B.2.1 Η ενέργεια του καθ'ού να χρησιμοποιήσει (με την εξαγωγή τους από το ΣΕΠ και την αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος) τα στοιχεία του προσωπικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου όλων εκπαιδευτικών της Δημόσιας Εκπαίδευσης συμπεριλαμβανομένων των παραπονούμενων, τα οποία είχαν καταχωρίσει οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί στο ΣΕΠ για σκοπούς ενεργοποίησης του λογαριασμού τους στην διαδικτυακή ηλεκτρονική πλατφόρμα ΣΕΠ, σκοπός της λειτουργίας της οποίας είναι η ηλεκτρονική διεκπεραίωση διαφόρων διοικητικών διαδικασιών στη Δημόσια Εκπαίδευση, ήτοι διαχείρισης αιτήσεων για άδεια απουσίας / άδειες ασθενείας, συνιστά περαιτέρω ή μεταγενέστερη επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο με τον αρχικό σκοπό συλλογής των δεδομένων και ως εκ τούτου ο καθ'ού ενήργησε καθ'υπέρβαση των αρχών του περιορισμού του σκοπού και της αρχής της («νομιμότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας»),ως άμεσα συνυφασμένης αρχής (άρθρο 5(1)(α) και (β)).

Η ανωτέρω κατάληξη στηρίχτηκε σε νομική ανάλυση στη βάση των κριτηρίων αξιολόγησης της συμβατότητας του νέου σκοπού τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 6(4) του ΓΚΠΔ καθώς και της Γνώμης WP 203:

- α) τυχόν σχέση μεταξύ των σκοπών για τους οποίους έχουν συλλεχθεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και των σκοπών της επιδιωκόμενης περαιτέρω επεξεργασίας,
- β) το πλαίσιο εντός του οποίου συλλέχθηκαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως όσον αφορά τη σχέση μεταξύ των υποκειμένων των δεδομένων και του υπευθύνου επεξεργασίας,
- γ) τη φύση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως για τις ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 9, ή κατά πόσο δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με ποινικές καταδίκες και αδικήματα υποβάλλονται σε επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 10,
- δ) τις πιθανές συνέπειες της επιδιωκόμενης περαιτέρω επεξεργασίας για τα υποκείμενα των δεδομένων,
- ε) την ύπαρξη κατάλληλων εγγυήσεων, που μπορεί να περιλαμβάνουν κρυπτογράφηση ή ψευδωνυμοποίηση.».

*«- the relationship between the purposes for which the personal data have been collected and the purposes of further processing;
- the context in which the personal data have been collected and the reasonable expectations of the data subjects as to their further use;
- the nature of the personal data and the impact of the further processing on the data subjects;
- the safeguards adopted by the controller to ensure fair processing and to prevent any undue impact on the data subjects.».*

B.2.2 Αξιολόγηση – Νομική Ανάλυση :

(α) Σε ότι αφορά στη σχέση των σκοπών της αρχικής συλλογής και της περαιτέρω επεξεργασίας, αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος σε όλους τους εκπαιδευτικούς, θεωρώ ότι ο χρόνος αποστολής του μηνύματος (εκτός εργασιμων ωρών), το πρόσωπο που υπογράφει το ηλεκτρονικό μήνυμα (Υπουργός ως πολιτικός προϊστάμενος του καθ'ού), καθώς και το περιεχόμενο του μηνύματος και ιδιαίτερα η τελευταία παράγραφος, η οποία φαίνεται με έντονα γράμματα (πρωτοτυπή εκπαιδευτικών να ενεργήσουν κατά την επικείμενη ψηφοφορία με συγκεκριμένο τρόπο και υπέρ των θέσεων/πολιτικής του καθ'ού) υποδηλοί και /ή ανάγει ένα πολιτικό χαρακτήρα στο μήνυμα, ο οποίος αποκλείει και /ή δεν σχετίζεται με τους σκοπούς της αρχικής συλλογής των δεδομένων (εγγραφή στο ΣΕΠ και διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών τύπου αδειών ασθενοείας).

(β) Τα δεδομένα είχαν αρχικά συλλεγεί στη βάση της σχέσης του καθ'ού ως εργοδότη με τους εκπαιδευτικούς συμπεριλαμβανομένων των παραπονούμενων, ενώ στη συνέχεια έχουν χρησιμοποιηθεί στη βάση και για τους σκοπούς μιας επικοινωνίας με πολιτικές εκφάνσεις, η οποία υπερβαίνει της σχέσης εργασίας.

(γ) Το γεγονός ότι ουδέποτε προηγουμένως οι εκπαιδευτικοί είχαν λάβει ηλεκτρονικό μήνυμα από το καθ'ού εκτός από το αρχικό ηλεκτρονικό μήνυμα για τους σκοπούς ενεργοποίησης του λογαριασμού τους ως χρηστών στο ΣΕΠ, καθιστά απομακρυσμένο και ως αδύνατο το ενδεχόμενο οι εκπαιδευτικοί να είχαν εύλογες προσδοκίες και /ή να ανέμεναν ότι τα δεδομένα του προσωπικού τους ηλεκτρονικού ταχυδρομείου θα τύγχαναν επεξεργασίας από τον καθ'ού για την αποστολή του εν λόγω ηλεκτρονικού μηνύματος.

(δ) Η φύση των προσωπικών δεδομένων των εκπαιδευτικών που αποτέλεσαν αντικείμενο της περαιτέρω και /ή μεταγενέστερης επεξεργασίας αφορούσε στη διεύθυνση του προσωπικού ηλεκτρονικού τους ταχυδρομείου ήτοι σε δεδομένα που δεν εμπίπτουν στον ορισμό των ειδικών κατηγοριών και δη ευαίσθητων δεδομένων.

(ε) Αναφορικά δε με ενδεχόμενο αντίκτυπο και /ή συνέπειες της περαιτέρω επεξεργασίας στους παραπονούμενους έχει διαφανεί ότι η σχετική περαιτέρω επεξεργασία έχει προκαλέσει κάποια αναστάτωση στους παραπονούμενους δεδομένου του χρονικού σημείου που αυτή έλαβε χώρα και της ετεροβαρούς σχέσης ως σχέσης εξάρτησης μεταξύ του καθ'ού ως εργοδότη και των παραπονούμενων ως εργοδοτούμενων.

(στ) Η απουσία κατάλληλων εγγυήσεων και διαφανούς διαδικασίας με σκοπό τη διασφάλιση θεμιτής επεξεργασίας και ελαχιστοποίησης του αντικτύπου ήταν έκδηλη λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν έγινε σχετική προηγούμενη ενημέρωση σχετικά με την επικείμενη περαιτέρω και /ή μεταγενέστερη επεξεργασία.

Γ.1. Διορθωτικές εξουσίες Επιτρόπου – Προειδοποίηση - Επίπληξη (άρθρο 58(2)(β) και (στ) του ΓΚΠΔ

Γ.1.1. Ελαφρυντικοί παράγοντες που λήφθηκαν υπόψη για σκοπούς επιλογής της ενδεδειγμένης και ανάλογης υπό τις περιστάσεις διοικητικής κύρωσης:

Υπό το φως της ανωτέρω κατάληξης (Βλ. παρ. 2B.1) της παρούσας Απόφασης και αφού λήφθηκαν υπόψη οι κατωτέρω περιστάσεις ως ελαφρυντικοί παράγοντες-

(α) μη επαναλαμβανόμενη και /ή περιορισμένης διάρκειας παράβαση (αποστολή ενός μόνο ηλεκτρονικού μηνύματος),

(β) περιορισμένος αριθμός παραπόνων που υποβλήθηκαν στο Γραφείο μου (δέκα),

(γ) δεν αφορούσε χρήση ειδικών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων /ευαίσθητων δεδομένων,

(δ) δεν υπάρχουν σχετικές προηγούμενες παραβάσεις του καθ'ού και ο συνολικός βαθμός συνεργασίας του με το Γραφείο μου κρίνεται ικανοποιητικός,

(ε) δεν προκλήθηκε υλική ζημία στους παραπονούμενους, Σχετικό είναι το απόσπασμα από τις Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή και τον καθορισμό διοικητικών προστίμων για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679 WP 253:

«Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να ενέχει κινδύνους για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του φυσικού προσώπου, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 75:

«Οι κίνδυνοι για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες φυσικών προσώπων, ποικίλης πιθανότητας και σοβαρότητας, είναι δυνατόν να προκύπτουν από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε σωματική, υλική ή μη υλική βλάβη, ιδίως όταν η επεξεργασία μπορεί να οδηγήσει σε διακρίσεις, κατάχρηση ή υποκλοπή ταυτότητας, οικονομική απώλεια, βλάβη φήμης, απώλεια της εμπιστευτικότητας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προστατεύονται από επαγγελματικό απόρρητο, παράνομη άρση της ψευδωνυμοποίησης, ή οποιοδήποτε άλλο σημαντικό οικονομικό ή κοινωνικό μειονέκτημα.»

(στ) η σχετική επεξεργασία κοινοποιήθηκε άμεσα στο Γραφείο μου από τον καθ'ού

Γ.1.2. Επιβαρυντικοί παράγοντες που λήφθηκαν υπόψη για σκοπούς επιλογής της ενδεδειγμένης και ανάλογης υπό τις περιστάσεις διοικητικής κύρωσης:

(α) Η παράβαση αφορούσε μεγάλο αριθμό υποκειμένων των δεδομένων (σύνολο των εκπαιδευτικών μελών της Δημόσιας Εκπαίδευσης),

(β) Ο καθ'ού δεν προέβη σε οποιοδήποτε αντισταθμιστικό μέτρο για σκοπούς μετριασμού του αντίκτυπου και /ή των συνεπειών της παράβασης ούτε προέβη σε παραδοχή της παράβασης των σχετικών διατάξεων, και

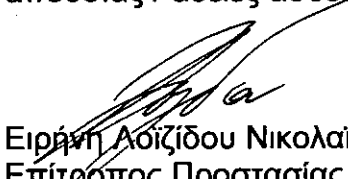
(γ) Η υπεράσπισή του μέσω της επιστολής του ημερ. 19/9/2018 και τα νομικά σημεία που έθιξε κρίθηκαν ανεπαρκή.

Γ.2 ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΟ

Ύστερα από το συνυπολογισμό όλων των ανωτέρων παραγόντων και τηρουμένων των εξουσιών που μου απονέμει ο ΓΚΠΔ (άρθρα 58(2)(β) και (στ), και 83(2) και (5) καθώς και των ισχυουσών εξουσιών που μου απονέμουν συμπληρωματικά οι διατάξεις του εθνικού Νόμου κατ' εφαρμογήν του ανωτέρου Κανονισμού, ήτοι του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών, Νόμου του 2018, (Ν. 125(Ι)/2018), (άρθρο 32(3)) δυνάμει του οποίου:

«32(3) Διοικητικό πρόστιμο που επιβάλλεται σε δημόσια αρχή ή δημόσιο φορέα και αφορά σε δραστηριότητες μη κερδοσκοπικής φύσεως, δεν δύναται να υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες ευρώ (€200.000)»,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΑ τηρουμένης της κατάληξής μου και της αξιολόγησης των ανωτέρω παραγόντων όπως απευθύνω στον καθ'ού **ΕΠΙΠΛΗΞΗ** δυνάμει των προνοιών του άρθρου 58(2)(β) σχετικά με την παράβαση των διατάξεων του άρθρου 5(1)(α) και (β) αφού θεωρώ ότι η παράβαση δεν συνιστά σημαντικό κίνδυνο για τα δικαιώματα των οικείων υποκειμένων των δεδομένων. Τηρουμένου επίσης του άρθρου 58(2)(στ) εκδίδω **ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΟ** με σκοπό τον οριστικό περιορισμό της επεξεργασίας των δεδομένων που αφορούν στο προσωπικό ηλεκτρονικό ταχυδρομείο όλων των εκπαιδευτικών της Δημόσιας Εκπαίδευσης από τον καθ'ού για σκοπό ή σκοπούς άλλους από τη διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών τύπου διαχείρισης αιτήσεων για άδεια απουσίας / άδειες ασθενείας, ή διαχείριση αίτησης μετακίνησης/τοποθέτησης.

Ειρήνη Αοϊζίδου Νικολαΐδου
Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων
Πρόσωπικού Χαρακτήρα

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 21 Σεπτεμβρίου 2018

N.A